

Základní škola a mateřská škola Sojovice, okres Mladá Boleslav

Sídlo: Sojovice 88, 294 75

Zastoupená: Mgr. Libuší Digaňovou, ředitelkou

IČ: 75031361, telefon: 326 921 150

www.skolasojovice.cz

Vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Mateřské školy Sojovice

„Jen si děti všimněte, co je krásy na světě“

Motto:

Jan Amos Komenský: Velká Didaktika

„Cílem naší didaktiky budiž od začátku až do konce: hledati a nalézati způsob, jak by měli učit méně ti, kteří vyučují, ale jak by se naučili více ti, kteří se učí.“

ŠVP byl zpracován za přispění celého kolektivu mateřské školy.

Úprava RVP pro předškolní vzdělávání byla provedena na základě ustanovení zákona č. 82/2015 Sb. a zákona č. 178/2016 Sb., aktualizace ŠVP 1.9.2023.

Č.j. ZSAMSSOJ 275/2023

Název programu

Jen si děti všimněte, co je krásy na světě.

Jen si, děti, všimněte,
co je krásy na světě,
jen se, děti rozhlédněte,
co tu kolem kvítí kvete,
kolik je tu zvířátek,
kolik ptáčků, ptáčátek,
kolik je tu dobrých lidí,
co si štěstí nezávidí!
Jen si, děti všimněte,
co je krásy na světě.

Jan Čarek

1. Obsah

1.	Obsah.....	3
2.	Identifikační údaje.....	5
3.	Obecná charakteristika školy.....	5
4.	Charakteristika vzdělávacího programu naší školy.....	6
4.1	Integrovaní principy programu.....	7
4.1.1	Člověk mezi lidmi, lidé a Země.....	7
4.1.2	Komunikace a spolupráce.....	7
4.1.3	Uspokojování přirozených lidských potřeb, fyzických i duševních.....	7
4.2	Dlouhodobé cíle stanovené k naplnění myšlenky našeho výchovného programu.....	7
4.2.1	Vést děti k rozvíjení kulturních znalostí a dovedností.....	7
4.2.2	Rozvíjet sociálně-kulturní postoje.....	7
4.2.3	Přirozeně rozvíjet znalosti o přírodě a světě.....	8
4.2.4	Vést děti k rozvoji fyzické zdatnosti a ochraně života.....	8
4.2.5	Vytvářet podmínky pro celkovou duševní pohodu dětí a dospělých.....	8
4.3	Krátkodobé cíle.....	9
4.4	Průběžné vzdělávací cíle.....	9
4.4.1	Důležité zásady, které je třeba dodržovat při směřování k vzdělávacím cílům.....	10
5.	Formy vzdělávání.....	10
5.1	Děti se učí především tomu, v čem žijí!.....	10
6.	Podmínky a organizace vzdělávání.....	11
6.1	Věcné vybavení MŠ.....	11
6.2	Životospráva.....	11
6.3	Psychosociální podmínky pro vzdělávání dětí.....	12
6.4	Organizace vzdělávání.....	12
6.4.1	Podmínky pro přijímání dětí.....	13
6.4.2	Organizace dne ve třídách.....	14
6.5	Řízení školy.....	14
6.5.1	Spolupráce se ZŠ.....	15
6.5.2	Hlavní cíle vyplývající z programu školy a jejich realizace.....	15
6.6	Personální zajištění.....	16

6.7	Spoluúčast rodičů.....	16
6.7.1	Oblast odborné poradenské pomoci.....	16
6.7.2	Oblast poznávací.....	17
6.7.3	Oblast kulturní a společenská.....	17
6.7.4	Oblast sportovní.....	17
6.7.5	Oblast materiálně-technická.....	17
6.7.6	Pomoc finanční a sponzorská.....	17
7.	Obsah vzdělávání.....	18
7.1	I. Víťáme tě ve školce.....	18
7.2	II. Podzimní čarování skřítků Podzimníčků.....	21
7.3	III. Příroda a skřítkové se chystají k zimnímu odpočinku.....	23
7.4	IV. Těšíme se na Vánoce.....	25
7.5	V. Pohádková zima.....	27
7.6	VI. Poznávám sebe a svůj domov.....	30
7.7	VII. Víla Vesna probouzí přírodu.....	31
7.8	VIII. Letní radovánky na louce i ve vodě.....	34
8.	Další dílčí projekty (zařazované dle potřeby).....	37
8.1	Projekty.....	37
8.1.1	Přípravný program.....	37
8.1.2	Program zaměřený na oblast environmentální.....	38
8.2	Plán dalších aktivit a akcí školy.....	39
8.2.1	Oblast společenská.....	39
8.2.2	Veřejně prospěšné práce – péče o životní prostředí.....	39
9.	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	39
9.1	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	39
9.2	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	40
9.3	Vzdělávání dětí nadaných.....	40
9.4	Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	40
10.	Evaluační a hodnocení mateřské školy.....	41
10.1	Evaluační systém.....	41
10.2	Využití evaluační.....	42
10.2.1	Využití evaluační směrem k dítěti.....	42
10.2.2	Využití evaluační směrem k zákonným zástupcům.....	43
10.3	Evaluační kritéria.....	43
10.3.1	Kritéria pro hodnocení vzdělávacího programu MŠ.....	43

10.3.2	Kritéria pro hodnocení pracovníků.....	44
10.4	Nástroje hodnocení.....	45

2. Identifikační údaje

Název: Základní škola a mateřská škola Sojovice okres Mladá Boleslav

Sídlo: Sojovice 88, 294 75 Sojovice

IČ: 75031361

RED IZO: 600 049 001

Zřizovatel: Obec Sojovice, Sojovice 166, 294 75 Sojovice

Právní forma školy: příspěvková organizace

Ředitelka školy: Mgr. Libuše Digaňová

Adresa školy: ZŠ Sojovice 88, MŠ Sojovice 166, 294 75

Telefon:

- ZŠ: 326 921 150,
- MŠ: 326 921 138

E-mail: l.diganova@skolasojovice.cz

Web: www.skolasojovice.cz

Datum zařazení právnické osoby do sítě škol: 10. 12. 2001

Datum poslední změny zařazení: 15. 6. 2009 (čj.: 081564/2009/KUSK)

Součásti školy zařazené do sítě:

- Základní škola – kapacita 80 žáků
- Mateřská škola – kapacita 48 dětí
- Školní družina – kapacita 50 žáků
- Školní jídelna – kapacita 140 strážníků

Mateřská škola je v provozu od roku 1978, od 1. 11. 2002 součástí ZŠ a MŠ Sojovice okres Mladá Boleslav.

3. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola je v provozu od roku 1978, sídlí ve dvoupatrové budově, která je umístěna ve velké zahradě na okraji obce Sojovice. V prvním patře budovy se nachází OÚ Sojovice, v přízemí mateřská škola a v suterénu kuchyň s technickým zázemím.

Okolí mateřské školy obklopuje krásná příroda (les, pole, louky a řeka Jizera), která přímo vybízí k vycházkám a ekologickým aktivitám. V obci se nachází rodinné farmy, ve kterých můžeme s dětmi pozorovat hospodářská zvířata nebo zemědělské stroje při práci.

V mateřské škole se nachází třída MOTÝLKŮ pro starší děti a třída PTÁČAT pro mladší děti. Každá třída má k dispozici vlastní šatnu, umývárnu, toaletu, hernu a kuchyňku pro podávání svačin a obědů.

Rozlehlá zahrada je vybavena hracími prvky, kde si děti dostatečně vyhraji. Mateřská škola postupně obnovuje prostory tříd a zahrady dle aktuálních potřeb.

S mateřskou školou úzce spolupracuje zřizovatel OÚ Sojovice, OÚ Skorkov, SDH Sojovice, SDH Skorkov, Pískovna Sojovice pana Ing. V. Pokorného a rodiče dětí, kteří mají velký zájem o vytváření příjemného prostředí pro naši školku.

4. Charakteristika vzdělávacího programu naší školy

Hlavní snahou našeho programu je zajistit zdraví dítěte, jeho duševní pohodu, rozvinout jeho touhu poznávání a objevování, umožnit dětem porozumět okolnímu světu, učit se žít mezi lidmi, probudit v dětech chuť poznávat všechno kolem sebe, včetně kulturního bohatství, tvořit a učit se. Smyslem práce podle programu ŠVP PV MŠ Sojovice je nabídnout dětem promyšlené příležitosti, které jim umožní prožít, zažít, objevit, vyzkoušet si, rozhodnout a naučit se. Je důležité se vždy zamyslet nad tím, proč to děti mají dělat a neřešit způsob jak.

Mezi základní principy naší práce patří respektování rozdílných potřeb a možností u jednotlivých dětí, střídmost, vlídnost a porozumění. Důležité je, aby se všechny děti v prostředí naší školky cítily sociálně dobře, měly pocit bezpečí a naplnění svých potřeb a nepoznaly pocit méněcennosti.

Snažíme se rozvíjet a posilovat sebevědomí a sebedůvěru dítěte tak, aby bylo vzhledem ke svému věku samostatné, nebálo se odlišovat od ostatních, uplatnilo své potřeby a vůli. Je nutné posilovat jeho pozitivní citové ladění, citovou kultivovanost ve vztahu ke svému okolí, k lidem, přírodě, k umění, životu i světu.

Vytváříme takové podmínky, aby se děti učily žít ve společnosti ostatních, aby dokázaly navazovat a udržovat vztahy s ostatními, aby se učily spolupodílet na různých činnostech, aby měly pocit sounáležitosti a porozumění pro potřeby jiných a aby se dokázaly prosazovat, ale s ohledem na druhé. K těmto podmínkám neodmyslitelně patří dobré komunikační a vyjadřovací schopnosti.

Důležité je uspokojovat širokou nabídkou zvědavost dítěte a posilovat jeho touhu po vědě a učení, zprostředkovat mu poznatky o světě, technice, přírodě, životu a umění přiměřené jeho věku. Důležitou složkou je orientace v životních a mravních hodnotách, se kterou úzce souvisí láska k člověku a všemu živému a touha po dalším poznávání a učení.

Není možné opomenout fyzické zdraví a zdatnost dítěte, které je velkou předností každého jedince, a proto je třeba u dětí vytvářet podmínky ke zdravému životnímu stylu. Každý jedinec by měl o své zdraví pečovat, a proto je součástí našeho programu i rozvíjení dovedností, které jsou potřebné k ochraně zdraví a k celkové bezpečnosti každého člověka. S tím úzce souvisí i ochrana i tvorba životního prostředí, které má na zdraví člověka velký podíl.

Pro splnění těchto úkolů je třeba vnímat celou osobnost dítěte jako jedinečnou, získat ho ke spolupráci, probudit v něm potřebu podílet se na všem dění kolem sebe a dovést ho k citlivému a citovému prožívání všech skutečností lidského života.

Filozofií naší MŠ je naučit děti milovat a ctít člověka i život ve všech jeho podobách, poznávat a chránit kulturní bohatství přírodu a celý svět. Položit základy k celoživotnímu vzdělávání a rozvoji a osobnosti.

4.1 Integrovaní principy programu

4.1.1 Člověk mezi lidmi, lidé a Země

Škola vede děti uvědomování si své vlastní jedinečnosti. Zároveň je kladen důraz na respektování jedinečnosti nejen ostatních lidí, ale i všeho živého na Zemi. Poskytuje možnosti poznávat takové hodnoty, jako je individuální svoboda, rovnost všech lidí, nedotknutelnost lidských práv, soucítění nejen s lidmi, ale i s přírodou, hodnoty spojené s životem a zdravím.

4.1.2 Komunikace a spolupráce

Mateřská škola vytváří podmínky pro rozvoj spolupráce nejen mezi dětmi, ale i dospělými a zdůrazňuje hodnotu pomoci. Nezbytnou podmínkou spolupráce je dobrá komunikace. Učíme děti používat verbální i neverbální složky komunikace v rovnováze. Cílem je rozvíjení řeči, schopnost porozumět si a dorozumět se. Vyrovnávat se s případným neúspěchem nebo nečekaným jednáním, poznávat sám sebe i ostatní, hledat a nalézat vztahy k lidem, k životu, k přírodě a vzdělávání. Důležité je rozvíjet schopnost decentrace (ustupování sebestřednosti).

4.1.3 Uspokojování přirozených lidských potřeb, fyzických i duševních

Respektovat a uspokojovat lidské potřeby a jejich individuální a vývojové projevy. Dbát i na uspokojování přirozených potřeb dospělých osob. Pro děti je nejdůležitější zejména potřeba seberealizace, bezpečí, uplatnění, potřeba citových a sociálních vztahů, potřeba lásky, náklonnosti, zábavy a zvědavosti a uspokojování fyziologických potřeb. Pro každého lidského jedince je důležitý pocit pohody, svobody a dobré nálady.

4.2 Dlouhodobé cíle stanovené k naplnění myšlenky našeho výchovného programu

4.2.1 Vést děti k rozvíjení kulturních znalostí a dovedností

Naučit děti vnímat různost kulturního bohatství, hudební, výtvarné a dramatické činnosti a aktivně se zapojit do tvořivosti, rozvíjet fantazii, zájmy, nadání a tím podporovat i rozvoj řeči.

Prostředky k dosažení cíle:

- pestrý dramaturgický plán (hudební a dramatické umění)
- hra na Orffovy nástroje
- zařazování lidových tanečků
- zavádět dostupné výtvarné techniky
- zařazovat ve větším množství dramatizaci a loutky
- četba a práce s dětskou literaturou

4.2.2 Rozvíjet sociálně-kulturní postoje

Vést děti k pochopení a vnímání různých etnik a národnostních menšin, vést je k rozvíjení přátelství, pomoci, porozumění a soudržnosti se všemi lidmi i přírodou, soužití s postiženými lidmi, ke slušnému a vstřícnému chování a k zájmu podílet se na společenském životě a činnostech ve škole, v rodině, ve vesnici.

Prostředky k dosažení cíle:

- zařazování postižených dětí do kolektivu
- zlepšovat chování dospělých – vzor pro děti
- větší vstřícnost pro řešení problémových situací
- vedení dialogů
- zařazování dětí cizinců a romských dětí do kolektivu

4.2.3 Přirozeně rozvíjet znalosti o přírodě a světě

Prostřednictvím praktických zkušeností, řízených činností, experimentů, vlastních prožitků, pozorování a podle zájmu, vést děti k dokonalejšímu chápání světa, věcí a jevů, systematicky rozvíjet jejich řečové schopnosti, schopnost komunikovat a spolupracovat.

Prostředky k dosažení cíle:

- využívat prostředí školní zahrady k pozorování a zkoumání
- zařazování tematických polodenních vycházek do přírody
- uskutečňovat pěstitelské činnosti eventuálně chovatelské
- používat obrázkové materiály z přírody, ze života zvířat
- ze světa – seznamování s jinými světadíly
- využít cíleného zájmu dětí
- vzor učitelky – komunikace, spolupráce, řeč

4.2.4 Vést děti k rozvoji fyzické zdatnosti a ochraně života

Podporovat lásku k pohybu, rozvíjet samostatnost, obratnost, zdravé sebevědomí a jistotu, učit děti vážit si zdraví jako největší hodnoty a vést je k jeho ochraně.

Prostředky k dosažení cíle:

- zařazování široké škály pohybových aktivit a spontánních činností,
- využívání prostředí školní zahrady
- zařazování prvků jógového cvičení a rehabilitačního nápravného tělocviku
- otužování
- dodržování pitného režimu
- zařazování většího množství ovoce a zeleniny do stravy rozšíření osvěty k ochraně zdraví

4.2.5 Vytvářet podmínky pro celkovou duševní pohodu dětí a dospělých

Respektovat individuální přání a potřeby dětí s ohledem na věk, umět se vždy domluvit, naslouchat druhým, rozvíjet sebepoznání – poznání svých možností a potřeb, vést děti k poznání, že si mohou ovlivňovat svůj život a zodpovídat za svoje rozhodnutí, respektovat i přání a potřeby dospělých pracovníků.

Prostředky k dosažení cíle:

- stanovení přesných pravidel pro všechny činnosti
- dodržování stanovených pravidel dětmi i dospělými

- vedení dětí k řešení jejich sporů a problémů
- respektování individuálních potřeb a přání dětí
- využívání kladného a objektivního hodnocení
- zkvalitňování spolupráce s rodiči
- zlepšení komunikace mezi dospělými v MŠ
- prohloubení spolupráce při plnění nového programu
- účast pedagogů na vzdělávacích akcích
- vytvoření pohodového prostředí pro všechny
- zavedení diskusních kroužků – učitelka a děti

4.3 Krátkodobé cíle

- využívat nabídek kulturních pořadů
- aktivně se podílet na výzdobě školy
- připravit program na společné vystoupení (pro důchodce, v období Vánoc, v závěru školního roku atd.)
- rozšiřovat péči o děti z málo podnětného prostředí
- dobře připravit adaptační období ve třídě
- vytvářet koutky pro pozorování a zkoumání a průběžně je doplňovat
- sběrové akce
- charitativní akce

4.4 Průběžné vzdělávací cíle

- rozvíjení schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, náležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvíjení základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvíjení pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě, uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti
- rozvíjení schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí
- rozvíjení schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů
- získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci
- vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance a přizpůsobivosti)
- rozvíjení prosociálního chování ve vztahu k druhému (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině)
- rozvíjení schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Všechny tyto průběžné cíle prolínají každodenními činnostmi. Jsou to cíle, které se týkají sebeobsluhy, hygieny, socializace, chování, vůle a morálních vlastností. Není je potřeba cíleně plánovat.

4.4.1 Důležité zásady, které je třeba dodržovat při směřování k vzdělávacím cílům

- poskytovat vhodné vzory chování nejen pedagogů, ale všech dospělých
- vstřícné, laskavé a pohodové prostředí
- být stejně spravedlivý ke všem dětem – umět ocenit snahu a úsilí dětí při různých činnostech
- poskytovat dětem dostatek prostoru pro vyjádření jejich přání, dojmů, zážitků, potřeb a citů
- klást na děti přiměřené nároky a využívat hlavně pozitivní hodnocení a pochvalu
- při jednání s dítětem ho brát jako rovnocenného partnera, neponižovat ho ani nezesměšňovat
- stanovit jasná pravidla chování a jednání ve skupině, která platí pro všechny
- poskytovat dostatek příležitostí ke komunikaci a spolupráci s ostatními dětmi
- netolerovat a nepřehlížet nevhodné chování
- dát dostatek příležitosti své jednání napravit a vyjádřit se k němu
- upozorňovat děti na různá nebezpečí – neznámí lidé, zvířata, jedovaté rostliny a nebezpečné činnosti
- dát dostatečný prostor rozvoji přátelství, pomoci a spolupráci

5. Formy vzdělávání

Po předchozích zkušenostech, kdy naše škola byla zaměřena na estetickou výchovu, navazujeme na tento trend i v našem výchovném programu. Vzdělávání na naší škole je uskutečňováno ve všech činnostech, které se v průběhu dne vyskytnou. Specifickou formou je cílená didaktická činnost, ve které se plní konkrétní vzdělávací cíle. K naplnění těchto cílů se využívá forma spontánního a řízeného učení, která předpokládá aktivní účast dítěte zpravidla ve skupinách nebo i individuálně. Snažíme se o vyvážené zastoupení spontánních a řízených činností. Všechny činnosti obsahují prvky her a důraz je kladen na tvořivost dětí. Hra je v naší škole na předním místě. Snažíme se, aby děti si nové poznatky ověřovaly a pamatovaly na základě smyslového vnímání a prožitkového učení. Pamatujeme na činnosti relaxační i odpočinkové.

V naší škole je možnost integrovat děti se speciálními vzdělávacími potřebami. (Pokud k tomu budou vhodné aktuální podmínky ve škole). Pro děti z méně podnětného prostředí a pro děti s odloženou školní docházkou využíváme individuální plány. V našem programu nechybí divadla, společný výlet na konci školního roku a týdenní blok oslavy Dne dětí.

5.1 Děti se učí především tomu, v čem žijí!

Žije-li dítě v prostředí:

- výtek, naučí se odsuzovat.
- posměchu, naučí se být plaché.
- nepřátelství, naučí se útočit.
- zahanbování, naučí se cítit se provinile.
- tolerance, naučí se být trpělivé.
- povzbuzování, naučí se důvěřovat si.
- chvály, naučí se oceňovat.
- slušnosti, naučí se být čestné.
- bezpečí, naučí se věřit.

- spokojenosti, naučí se mít rádo.
- přátelství, naučí se být rádo na světě.

6. Podmínky a organizace vzdělávání

6.1 Věcné vybavení MŠ

Mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Zcela nový je dětský nábytek v obou třídách a lehátka pro odpočinek dětí. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky je již zčásti doplněno, ale nadále usilujeme o průběžné obnovování a doplňování. Hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Děti se samy svými výrobky podílejí na úpravě a výzdobě prostředí. Prostor je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli, je shlédnout i jejich rodiče. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Vybavení zahrady je již převážně nové, ale stále se snažíme její vybavení rozšiřovat a toto prostředí zdokonalovat. Postupně se snažíme zahradu parkového typu citlivě obohatit o další rostlinné druhy. Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Rekonstrukce plotu a příjezdové cesty.
- Nová koncepce školní zahrady – osázení keři, drobné terénní úpravy, zajištění nových herních prvků.
- Rekonstrukce pergoly na školní zahradě – nový nátěr, průhledné bočnice a vybavení zahradním nábytkem.
- Výměna podlahové krytiny a dveří v celé budově.
- Rekonstrukce šatny třídy Motýlků.
- Průběžně doplňovat mateřskou školu pomůckami potřebnými pro rozvoj intelektu dětí a materiály pro rozvoj tvořivosti dětí.

6.2 Životaspráva

Hospodářka kuchyně odpovídá za vhodnou skladbu jídelníčku a za dodržování zdravé technologie přípravy pokrmů a nápojů. Děti mají dostatek tekutin. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány předepsané intervaly. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti nejsou nuceny do jídla, klademe pouze důraz na ochutnávání a zvykání si na nové chutě. Děti jsou denně a dostatečně dlouho venku, činnosti jsou přizpůsobovány kvalitě ovzduší a povětrnostním podmínkám. Mají dostatek volného pohybu nejen přírodě, ale i v interiéru MŠ. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Vést děti ke zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu.

- Dbát na správné stravovací návyky a pravidla slušného stolování ve společnosti.
- Realizace bylinkového záhonu na školní zahradě.

6.3 Psychosociální podmínky pro vzdělávání dětí

- Prostředí MŠ působí na dítě podnětně, aby mělo pocit klidu, spokojenosti a bezpečí.
- Je poskytován čas k adaptaci.
- Respektování potřeb dětí (obecně lidských, vývojových a individuálních), pedagog napomáhá v uspokojování těchto potřeb.
- Děti nejsou neúměrně zatěžovány.
- Rovnocenné postavení dětí.
- Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena nezbytnou mírou omezení (řád, pravidla jednání jsou známa a akceptována).
- Pedagogické vedení dětí rozvíjí aktivitu a samostatné rozhodování.
- Komunikace pedagoga s dítětem je vstřícná. Děti jsou vedeny prosociálním směrem (prevence šikany).
- Není zbytečné organizování a nezdravá soutěživost.
- Hodnocení dětí je spíše pozitivní.
- Vztahy mezi dětmi i dospělými se vyznačují prvky vzájemné důvěry, tolerance, ohleduplnosti, zdvořilosti, vzájemné pomoci a solidarity.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Vytvářet společně s dětmi pravidla soužití, využívat piktogramy. Děti se podílí na řešení konfliktů dle dohodnutých pravidel. Děti řeší konflikt samostatně, hledají vzájemnou dohodu, kompromis a spolupracují s ostatními. Učitelka spolu s dítětem hledá řešení problému tak, aby si uvědomovalo následky.
- Podporovat děti pozitivní motivací a adresným hodnocením.

6.4 Organizace vzdělávání

Denní řád v mateřské škole vychází z rámcového vzdělávacího programu pro děti předškolního věku, je orientační a dostatečně pružný, umožňuje tak reagovat na momentální individuální možnosti dětí a na případné změny. Rodiče, po dohodě s učitelkou, mají možnost přivést a odvést své dítě mimo stanovenou dobu. Učitelky, asistent pedagoga a školní asistenti se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. V mateřské škole jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v různě velkých skupinách. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, děti mají možnost pokračovat ve své hře později. Díky pestré nabídce činností jsou děti učitelkami podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Individuální a citlivý přístup k dětem je samozřejmostí, pokud se dítě nechce účastnit některých činností, není nuceno. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity – pohybové hry, tělesná a relaxační cvičení, cviky s prvky jógy, průlezky, houpačky a pískoviště, nebo zdravotní vycházky. Život v mateřské škole je upraven orientačním režimem dne a Školním řádem.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Podporovat vnitřní motivaci k učení, svobodu a možnost volby s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti zajištěním připravenosti vzdělávacího prostředí (nabídkou pomůcek a didaktických her).

- Zaměřit se na organizaci činností, které podněcují děti k vlastní aktivitě, umožňují experimentovat a samostatně organizovat.
- Využívat koutky pro hry a některé cílené činnosti.

6.4.1 Podmínky pro přijímání dětí

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou, která nastavuje kritéria pro přijímání dětí. Kritéria vyplývající z ustanovení Školského zákona viz §34 odst. 4, kdy se přednostně přijímají děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a §179 odst. 2, kdy je obec povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné docházky pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území. Další kritéria stanoví ředitelka školy a mohou se měnit dle aktuálních podmínek.

- v období od 2. 5. do 16. 5. se rodiče s dítětem dostaví k zápisu do mateřské školy
- přihlášku si rodiče mohou předem vyzvednout v MŠ nebo stáhnout z webu
- při zápisu odevzdají vyplněnou přihlášku do MŠ k rukám ředitelky školy
- rodiče v zákonem stanovené lhůtě, obdrží vyrozumění o přijetí dítěte do MŠ
- věk přijímaných dětí je zpravidla 3 roky
- v případě nezralosti dítěte pro vstup do ZŠ je docházka do MŠ prodloužena o 1 rok

O přijetí dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitelka školy podle § 34 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon).

MŠ Sojovice má přijaté děti zapsány do dvou věkově částečně homogenních tříd. Děti jsou děleny do tříd podle věku. V první třídě jsou děti zpravidla ve věku 3–4 roky. Jejich počet vzhledem k věku a prostorám třídy je 20. Ve druhé třídě, tzv. předškolní, jsou děti zpravidla ve věku 4,5 - 7 let. Jsou zde prostory až pro 28 dětí. Z důvodu velké poptávky o umístění v MŠ, žádá tato třída o udělení výjimky ze stanoveného počtu na třídu z 24 na 25 dětí. Práce s takovým počtem dětí je velmi náročná, ale vycházíme vstříc aktuálním potřebám na umístění dětí v MŠ.

Podmínky povinného předškolního vzdělávání

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné (novela zákona č. 178/2016 Sb.)

Povinné předškolní vzdělávání probíhá formou pravidelné denní docházky v pracovních dnech v rozsahu 4 hodin denně. Právo vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu jejího provozu není povinností předškolního vzdělávání dotčeno. Povinnost předškolního vzdělávání se nevztahuje na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách.

V případě individuálního vzdělávání dítěte škola ověří schopnosti a dovednosti dítěte (očekávané výstupy) v termínu uvedeném ve Školním řádu.

Konkretizace plnění povinného předškolního vzdělávání, způsob omlouvání a uvolňování dětí je uvedeno ve Školním řádu.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- podporovat v maximální možné míře rozvoj schopností a dovedností dětí mimořádně nadaných.
- vytvářet v mateřské škole podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- dovybavit třídu podnětnými a bezpečnými hračkami

6.4.2 Organizace dne ve třídách

Rámcový denní režim 1. třída Ptáčata

ČAS	ČINNOST
6:30 – 8:00	Příchod dětí, spontánní hry a činnosti dle volby a přání dětí, tělovýchovné činnosti, zájmové činnosti, individuální práce s dítětem
8:00 – 9:00	Ranní přivítání, cvičení a pohybové aktivity, svačina
9:00 – 9:30	Didakticky zacílené činnosti, záměrné a spontánní učení ve skupinách a individuálně, jazykové chvílky, smyslové hry, individuální práce s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami
9:30 – 11:30	Pobyt venku, tělovýchovné činnosti
11:30 – 12:00	Převlékání, hygiena, oběd, hygiena,
12:00 – 12:15	Vyzvedávání dětí, které odchází po obědě. Převlékání do pyžam
12:15 – 14:15	Polední klid dle potřeby dítěte – pohádka, odpočinek, spánek, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku
14:15 – 14:45	Převlékání, hygiena, svačina, hygiena
14:45 – 16:30	Volné činnosti a aktivity dětí zaměřené především na hry, zájmové činnosti, individuální práce s dítětem, případně pobyt venku – zahrada MŠ

Rámcový denní režim 2. třída Motýlci

ČAS	ČINNOST
6:30 – 8:00	Příchod dětí, spontánní hry a činnosti dle volby a přání dětí, tělovýchovné činnosti, zájmové činnosti, individuální práce s dítětem
8:00 – 9:00	Ranní přivítání, cvičení a pohybové aktivity, svačina
9:00 – 9:30	Didakticky zacílené činnosti, záměrné a spontánní učení ve skupinách a individuálně, jazykové chvílky, smyslové hry, individuální práce s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami
9:30 – 11:30	Pobyt venku, tělovýchovné činnosti
11:30 – 12:00	Převlékání, hygiena, oběd, hygiena
12:00 – 12:15	Vyzvedávání dětí, které odchází po obědě
12:15 – 14:15	Polední klid dle potřeby dítěte – pohádka, odpočinek, spánek, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku
14:15 – 14:45	Převlékání, hygiena, svačina, hygiena
14:45 – 16:30	Volné činnosti a aktivity dětí zaměřené především na hry, zájmové činnosti, individuální práce s dítětem, případně pobyt venku – zahrada MŠ

6.5 Řízení školy

Organizační řád a směrnice ředitele školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Velký důraz je kladen na týmovou práci, spolupráci a respekt ke každé profesi ve škole. Ředitelka každodenně, průběžně komunikuje se zaměstnanci a vytváří prostor pro spoluúčast při řízení. Názory a myšlenky zaměstnanců jsou přijímány, všichni se podílí na dění v naší mateřské škole. Tvorba ŠVP PV je výsledkem týmu pedagogických zaměstnanců.

Se všemi pedagogickými pracovníky ředitelka konzultuje pedagogické a provozní záležitosti zpravidla každý den. Pedagogické a provozní porady jsou často integrované za účelem podpory týmové práce a řešení problémů za účasti všech pracovníků školy. Ředitelka se snaží pozitivním hodnocením ocenit každý dílčí úspěch zaměstnanců, povzbudit je a motivovat ke kvalitě další práce. Celý kolektiv si cení vzájemné otevřenosti, ochotě poradit si a pomoci.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Vytvářet příjemné pracovní prostředí pro všechny.
- Společnými aktivitami stmelovat kolektiv.
- Pravidelně sledovat a vyhodnocovat svoji práci na základě evaluačních kritérií.
- Průběžně se seznamovat s aktualizovanými zněními všech zákonů potřebných k řízení školy, sledovat novelizace vyhlášek.

6.5.1 Spolupráce se ZŠ

Společné akce a aktivity:

- „Tykví plná škola“ - zahrada ZŠ (říjen)
- adventní vystoupení
- divadelní představení v MŠ nebo v ZŠ
- společný zájezd do divadla
- „Morana“ – vynášení zimy

Materiální oblast:

- zapůjčení tělocvičny
- využívání školní zahrady
- zapůjčení pomůcek a tělovýchovných doplňků dle dohody

Metodická oblast:

- stanovení individuálních vzdělávacích plánů pro děti s odloženou docházkou
- návštěva první třídy s budoucími prvňáčky (prohlídka školy, seznámení s prostředím, účast při vyučování (říjen, leden)
- návštěva učitelky první třídy v MŠ
- půjčování didaktických materiálů
- podle zájmu rodičů možnost besedy pro rodiče prvňáčků s učitelkou první třídy
- individuální konzultace pedagogických pracovníků v záležitostech předškolních dětí
- zapůjčování odborné literatury a tisku

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Pokračovat nadále v úzké spolupráci se ZŠ.
- Podporovat a udržovat rodinné prostředí mezi dětmi i pedagogy ZŠ a MŠ.
- Propagovat ZŠ a seznamovat rodiče dětí z MŠ s celkovou koncepcí, materiálním vybavením a prací pedagogů a žáků.

6.5.2 Hlavní cíle vyplývající z programu školy a jejich realizace

Oblast výchovně-vzdělávací:

- Zajistit kontakt s dramatickým uměním – vystoupení herců – profesionálů v MŠ

- Spolupráce se ZŠ dle vypracovaného plánu
- Připravit pro děti vánoční slavnost a ve spolupráci se zřizovatelem a rodiči zajistit dárky a pohoštění
- Připravit vánoční besídku pro rodiče
- Připravit oslavu Dne matek v naší škole
- Připravit pro děti oslavu jejich svátku – červen
- Připravit veřejné vystoupení dětí „Vítání občánků“ dle potřeb obce
- Připravit výlet pro děti – červen
- Připravit rozloučení s MŠ – červen
- Připravit program ve spolupráci s jednotkou SDH Sojovice a PČR – jaro
- Zajistit návštěvu místní zemědělské farmy, hospodářství – jaro
- Poznávání nejbližšího okolí MŠ – zajistí pedagogické pracovnice
- Úklid okolí MŠ – průběžně – zajistí provozní pracovnice MŠ
- Zájmová a sportovní činnost pro děti – zajistí pedagogické pracovnice ve spolupráci s rodiči a ZŠ

Oblast materiálně-technická:

- Vybavit školu pomůckami potřebnými pro rozvoj intelektu dětí a materiály pro rozvoj tvořivosti dětí – průběžně – zajistí pedagogické pracovnice
- Oprava nábytku a hraček – průběžně dle potřeby – zajistí pedagogické pracovnice ve spolupráci s rodiči

Oblast personální:

- Další vzdělávání a prohlubování poznatků z oblasti předškolní výchovy samostudiem, účast na vzdělávacích akcích – průběžně, během roku – odpovídá: ředitelka školy
- Seznamovat nové pedagogické pracovníky s problematikou předškolní výchovy – průběžně odpovídá určený pedagogický pracovník
- Zajistit chod MŠ a kvalitní práci s dětmi v době absence jedné z učitelek nebo uklízečky – dle potřeby – odpovídá: ředitelka školy

6.6 Personální zajištění

V mateřské škole jsou v současné době zaměstnány 4 pedagogické pracovnice. Všechny učitelky jsou středoškolsky vzdělané v oboru předškolní a mimoškolní pedagogika a splňují kvalifikační požadavky. V současné době máme v MŠ Sojovice tým, který je plně kvalifikovaný. Nadále se však všechny učitelky aktivně zapojují do programu DVPP. Své zkušenosti můžeme předávat také studentkám středních pedagogických škol, které si v MŠ Sojovice mají možnost plnit svou školní pedagogickou praxi.

Nepedagogických zaměstnanců má naše MŠ 2 (školní asistent) a provozní zaměstnankyně je v MŠ 1.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Zvyšování kvalifikace všech pedagogických, nepedagogických i provozních zaměstnanců.

6.7 Spoluúčast rodičů

6.7.1 Oblast odborné poradenské pomoci

- schůzka pro rodiče nových dětí – při zápisu
- rodičovské schůzky v průběhu roku
- schůzka pro rodiče budoucích prvňáčků, setkání s třídní učitelkou
- individuální konzultace s rodiči mimo běžný kontakt při příchodu a odchodu dětí – průběžně dle potřeby
- poradenská pomoc ze strany učitelky, doporučení vhodné literatury a tisku, doporučení vhodných didaktických pomůcek a činností pro děti – průběžně dle potřeby, výchovné či jiné problémy mohou zákonní zástupci konzultovat s učitelkami i ředitelkou školy, které nabídnou řešení i zprostředkují kontakty na školská poradenská zařízení
- předání kontaktů na logopedy

6.7.2 Oblast poznávací

- výlety dle dohody
- návštěva soukromých zemědělců
- návštěva místních firem a služeb – Pískovna Sojovice, Fomex, Pošta, Obchod, Obecní knihovna
- společné putování po okolí

6.7.3 Oblast kulturní a společenská

- divadelní představení v MŠ
- vánoční slavnost pro děti
- oslava Dne matek
- oslava Dne dětí
- rozloučení nastávajících školáků s MŠ

6.7.4 Oblast sportovní

- sportovní dopoledne – během celého školního roku dle aktuálního počasí

6.7.5 Oblast materiálně-technická

- opravy hraček dětí
- opravy vnitřního zařízení, výměna písku
- darování rozmanitých materiálů a použitých předmětů

6.7.6 Pomoc finanční a sponzorská

- rodiče přispívají na divadelní představení

- sponzorské dary od rodičů – využití pro vybavení školy didaktickými pomůckami, hračkami, knihami apod.
- výlet – finanční zajištění
- Vánoce – dárky pro děti

Spolupráce s rodiči má v naší mateřské škole mnohaletou tradici. Vždyť mnozí z rodičů sami tuto školu navštěvovali. Jejich spolupráce je nadstandardní ve všech výše zmíněných oblastech.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Vytvoření vzájemné důvěry mezi rodiči a mateřskou školou
- Motivovat rodiče k bližší spolupráci, zapojit se do společenských akcí (Morana – vynášení zimy, týden s knihou – četba dětem, slavnosti a vystoupení dětí...).

7. Obsah vzdělávání

Při výběru jednotlivých tematických celků je vycházeno z přirozeného cyklu ročních období a s nimi spojených společenských situací. Dětem přináší nejrůznější události a situace během celého roku.

Tematické celky obsahují cíle, kterých by mělo být dosaženo, a to v oblastech:

- Dítě a jeho tělo.
- Dítě a jeho psychika.
- Dítě a ten druhý.
- Dítě a společnost.
- Dítě a svět.

Jednotlivé části jsou zpracovány obecněji a později rozpracovány do třídních programů. Během roku budou doplňovány o části, které budou reagovat na spontánní situace a prožitky dětí (divadlo, nemoc kamaráda...). Všechny učitelky se spolu domluví na programu celého týdne a dohodnou se, k jakému vzdělávacímu cíli bude výchova a formy směřovat. Prodiskutují spolu nabídku činností pro děti a domluví se na rozmanitosti práce.

Název programu: Jen si děti všimněte, co je krásy na světě.

Jen si děti všimněte,
co je krásy na světě,
jen se děti rozhlédněte,
co tu kolem kvítí kvete,
kolik je tu zvířátek,
kolik ptáčků, ptáčátek,
kolik je tu dobrých lidí,
co si štěstí nezávidí!
Jen si děti všimněte,
co je krásy na světě.

Jan Čarek

Název obsahu vzdělávání: Objevujeme svět kolem nás

7.1 I. Víťáme ťe ve ťkolce

1. Poznáváme naťi ťkolku
2. Moji noví kamarádi
3. Máme rádi své hračky

Obsah:

Integrovaný blok obsahuje události spojené s prožíváním nových rolí a zvládnutím situací, do nichž se dítě dostává při prvotním vstupu do mateřské školy a při příchodu nových kamarádů. Dítě se adaptuje na nové prostředí a utváří nové vztahy. Zjišťuje, co je třeba udělat, abychom se spolu cítili dobře, společně si vytváříme pravidla. Děti se poznávají navzájem, čím se liší, co mají společného. Společně s kamarády slaví v MŠ svátky, narozeniny. V rámci adaptace vedeme děti k poznání, že jsou v přátelském prostředí, uplatňujeme individuální přístup a snažíme se s rodiči navázat kontakt, který bude podkladem k další spolupráci.

Záměry:

- vytvořit novým dětem vhodné prostředí pro adaptaci v MŠ
- seznámení s novými dětmi, začlenit se do třídy, zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti a dovednosti
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- naučíme děti vnímat režimové uspořádání dne
- budeme si společně vytvářet piktogramy, různá označení koutků a jejich využívání
- podpoříme rozvoj sebeobsluhy a uplatňování základních hygienických a zdravotně preventivních návyků (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu, umět vyjádřit své potřeby
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- rozvoj vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností
- získání relativní citové samostatnosti, odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- společně vytvořit základní pravidla našeho soužití, porozumět jejich smyslu a pochopit potřebu je zachovávat, chápat, že svým jednáním nemám omezovat druhé. Seznámit se s pravidly bezpečnosti při pobytu venku a v MŠ
- umožnit dětem dostatečný výběr činností, které je zajímají a motivují k tomu, aby se těšily na další den v MŠ

Vzdělávací nabídka činností:

- „výlet“ po MŠ a jejím okolí, seznámení s prostory školy, s personálem, se svojí značkou, poznám i značku svého kamaráda?
- aktivity podporující sblížení dětí – seznamovací a sociální hry
- spontánní hry
- společné oslavy narozenin a svátků dětí
- atraktivní výtvarné a pracovní činnosti (pěnová modelína, tiskání a malování barvami)
- spontánní a námětové hry na školní zahradě,
- vycházky do okolí MŠ spojené s pozorováním přírody a míčovými hry na louce, ověříme si znalost pravidel chování na ulici a přecházení silnice

- komunitní kruhy – každý den se vzájemně pozdravit, pohladit, říci si něco hezkého.
- individuální rozhovory
- aktuální situace využívat k tvorbě základních pravidel soužití

Očekávané výstupy:

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby (hračky, výtvarné pomůcky a materiály)
- rozlišovat obrazné symboly
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich opory
- navazovat kontakty s dospělým, komunikovat s ním vhodným způsobem
- navazovat a udržovat dětská přátelství
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- uplatňovat základní formy společenského chování (zdravit, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc...)
- orientovat se v mateřské škole i v jejím okolí
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě v MŠ
- získat jistotu v kolektivu třídy, důvěřovat učitelkám, navazovat kamarádské vztahy
- adaptovat se v prostředí MŠ
- rozlišovat, co je dobré a co je špatné pro mě i pro ostatní
- učit se vzájemně domluvit a řešit spory
- uvědomovat si, že každý má v životě své místo (v rodině, ve škole apod.)
- svoje prožitky a pocity slovně, výtvarně, pohybově a dramaticky ztvárnit a vyjádřit

Klíčové kompetence u dítěte ukončující předškolní vzdělávání:

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, orientuje se v jeho řádu a dění, všímá si, co se kolem něho děje v prostředí, kde žije
- raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění a problémů v bezprostředním okolí
- řeší problémy, na které stačí, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, slovně reaguje a vede smysluplný dialog, rozumí slyšenému
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými

Sociální a personální kompetence

- dovede vyjádřit i označit svoje potřeby
- samostatně rozhoduje o svých činnostech
- uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
- vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jím

Činnostní a občanské kompetence

- spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

- uvědomuje si svá práva i práva druhých a učí se je respektovat a hájit

7.2 II. Podzimní čarování skřítků Podzimníčků

1. Jak chutná podzim – ovocný a zeleninový týden
2. Kam poletí dráček Mráček?
3. Pohádkový týden ježka Bodlinky
4. Naše země slaví svátek

Obsah:

Integrovaný blok zaměřený na krásy podzimu, obsahuje události a děje související se změnami v přírodě. Chodíme na vycházky a pozorujeme, jak nám skřítkové vybarvují přírodu, těšíme se z nabídky činností, které jsou s tímto obdobím spojené (sbírání přírodnin a jejich použití ke hře i k pracovním činnostem). Naučíme se rozeznávat některé stromy, plody, ovoce a zeleninu. Průběžně se vracíme ke společně vytvořeným pravidlům. Starší děti seznámíme se státními symboly v rámci oslavy státního svátku vzniku České republiky. Důležitou součástí bude pokračování v adaptačním procesu, hlavně u mladších dětí.

Záměry:

- naučit děti vnímat změny v přírodě, poznávat a vážit si darů, které nám příroda nachystala
- pobytem v přírodě i na školní zahradě podpořit tělesný rozvoj a zdraví dětí
- rozvoj paměti a pozornosti
- poznávat vlastnosti plodů pomocí všech smyslů
- rozeznávat některé stromy, plody, ovoce a zeleninu
- rozvoj tvořivosti při práci s přírodninami
- rozvoj jemné a hrubé motoriky
- poznávání a třídění různých tvarů, barev a velikostí předmětů
- orientace v prostoru
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí
- v rámci adaptačního procesu rozvíjet komunikaci mezi dětmi navzájem a mezi dospělým a dítětem, osvojení si elementárních schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- podpora rozvoje sebeobsluhy a jednoduchých pracovních úkonů (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek)
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- rozvoj přiměřených praktických dovedností a užívání všech smyslů
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- vytváření elementárního povědomí o zemi, kde dítě žije, rozeznat vlajku ČR, seznámit se s hymnou

Vzdělávací nabídka činností:

- při pobytu venku pozorování prací na poli, podzimní sklizně všeho, co příroda přinesla
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru

- sbírání přírodnin a jejich následné využití ke hře a k tvořivým činnostem
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a činnosti, které rozvíjí vnímání a rozlišování pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary plodů, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti ve třídě, v tělocvičně ZŠ a při pobytech venku
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (péče o sebe, o své osobní věci, pořádek...)
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Očekávané výstupy:

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, vědomě napodobit pohyb podle vzoru
- u starších dětí předpokládáme zvládnutí sebeobsluhy i jednoduchých pracovních úkonů
- vědomě využívat všech smyslů
- vyjadřovat svou představivost v tvořivých činnostech, zachytit a vyjádřit své prožitky výtvarně, hudebně pohybovou improvizací a hrou na tělo
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a vyjadřovat je
- všimnout si a vnímat změny v přírodě
- naučit se zpaměti krátké texty básní a písní s podzimní tematikou
- reprodukovat pohádku a zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- rozeznat některé druhy rostlin a stromů, rozdíly mezi jehličnatými a listnatými
- poznat zeleninu, ovoce podle vzhledu, chuti, vůně, podle hmatu, chápat význam pro zdraví člověka
- umět se orientovat v prostoru, chápat prostorové pojmy vlevo, vpravo, před, za, pod atd.
- snažit se o vyjádření hudby pohybem, vnímat hudbu
- uvědomovat si, co je zdravé a co škodí
- při rozhovorech a diskusích počkat, až druhý domluví
- zvládat běžné způsoby pohybu v různém prostředí (překonávat různé překážky, pohybovat se ve dvojicích, ve vázané řadě, ve skupině dětí)
- zvládat jemnou motoriku – správně zacházet s výtvarným materiálem a pomůckami
- pracovat ve skupině – umět se vzájemně domluvit a tolerovat se, ovládat se
- řešit problémy a úkoly – labyrinty, pracovní listy
- být citlivé ve vztahu k přírodě i k ostatním dětem
- zapojit se s rodiči do výroby podzimní dekorace a umět ohodnotit práci svou i svých kamarádů

Klíčové kompetence u dítěte ukončující předškolní vzdělávání:

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje a všimá si souvislostí
- soustředěně experimentuje a užívá při tom jednoduché pojmy, znaky a symboly

- má elementární poznatky o světě přírody, o jejich rozmanitostech a proměnách, orientuje se v jejím řádu a dění
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, fantazie a představivosti, postupuje cestou pokusů a omylů, má vlastní nápady
- zpřesňuje si početní představy, užívá čísel a matematických pojmů; vnímá elementární matematické souvislosti
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že výhodou je naopak jejich včasné a uvážlivé řešení
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi
- rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady výtvarnými prostředky
- domlouvá se slovy i gesty, rozlišuje symboly a rozumí jejich významu
- dovede využívat informativní a komunikační prostředky – knížky, encyklopedie
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

- při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším
- rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- sdružuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- chápe, že lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Činnostní a občanské kompetence

- podílí se na vytváření pravidel společného soužití, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení
- přistupuje odpovědně k úkolům a povinnostem
- váží si práce i úsilí druhých
- dbá na své zdraví a bezpečnost svou i druhých, chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí

7.3 III. Příroda a skřítkové se chystají k zimnímu odpočinku

1. Na svatého Martina bude dobrá peřina
2. Chaloupka v poli aneb, kde zvířátka přezimují
3. Barvy, barvy, barvičky

Obsah:

Události a děje spojené s přípravou přírody k zimnímu odpočinku. Jak se zvířátka a příroda chystají na zimu. Seznámíme se se zvířátky, žijící v naší blízké přírodě, čím se krmí, kde žijí. Budeme pozorovat práci lidí a strojů, které nám pomáhají, starší děti i poznávání vynálezů techniky. Během listopadu

probíhá v naší obci lampiónový průvod ke svátku sv. Martina, který je zakončen rozdělením si svatomartinských rohlíčků.

Záměry:

- osvojení si poznatků o přírodě, naučit se rozeznávat zvířata, žijící v naší blízké přírodě, čím se krmí, kde žijí, ukládání k zimnímu spánku
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností přírodu chrání, ale také poškozují
- budeme učit děti poznávat emoce své i kamarádů
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky
- sladit pohyb se zpěvem
- zachycovat skutečnost ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých dovedností a výtvarných technik
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- rozvoj produktivních jazykových dovedností se zaměřením na výslovnost
- osvojení si dovedností, které předcházejí čtení
- naučit děti chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu přibližně do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat významy slov: více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- upevňovat si krásu a moudrost lidových tradic
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory, postoje a vyjadřovat je

Vzdělávací nabídka činností:

- komunitní kruh – společné setkávání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- využití příběhu (legendy) a prožití události v obci k rozvoji prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem, umět se rozdělit
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami, vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte (nabídka knížek)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého (využijeme loutek, převleků...)
- pozorování změn v přírodě (přírodní a povětrnostní jevy) – vycházky do okolí MŠ, pouštění draka
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- samostatný slovní projev na určité téma (jak jsme pouštěli draka s maminkou – tatínkem)
- logopedické chvílky se zaměřením na gymnastiku mluvidel
- hudebně pohybové činnosti
- prohlížení knih s obrázky zvířat
- pozorování zvířat v jejich běžném prostředí (srnky, zajáci, bažanti na poli...)
- hry a pracovní listy na procvičení základních matematických pojmů

Očekávané výstupy:

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- respektovat potřeby jiného dítěte, umět se s ním podělit, jednat s ohledem na druhé
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami na výtvarnou činnost (ale i s hračkami, knihami...)
- podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou, radostně prožívat společné oslavy
- prakticky využívat základní číselné a matematické pojmy (porovnávat, třídit, počítat do 6, poznat více, méně, stejně)
- správně vyslovovat, ovládat dech i intonaci řeči
- zvládnou jednoduchou dramatickou úlohu
- zvládnout základní pohybové dovednosti (házet a chytat míč, užívat různé náčiní)
- sladit pohyb se zpěvem

Klíčové kompetence u dítěte ukončující předškolní vzdělávání:

Kompetence k učení

- získané zkušenosti uplatňuje v dalším učení i praktických situacích
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si pamatuje
- při zadané práci dokončí, co započalo
- dokáže postupovat podle instrukcí a pokynů a je schopno se dobrat k výsledkům
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- odhaduje své síly, hodnotí své pokroky a učí se oceňovat i výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- uvědomuje si, že svou snahou může ovlivnit vzniklou situaci
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch ale i za snahu
- umí řešit samo spontánně známé a opakující se situace a při jejich řešení užívat logické i empirické postupy
- rozlišuje řešení, která vedou k cíli a řešení, která funkční nejsou, umí mezi nimi volit

Komunikativní kompetence

- chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní, je výhodou
- dovede využívat komunikační prostředky (knihy a encyklopedie, telefon, audiovizuální techniku)
- dokáže vyjadřovat své prožitky různými prostředky (dramatickými, řečovými, výtvarnými, hudebními)

Sociální a personální kompetence

- chápe, že lidé jsou různí a že mají svoje emoce a city, které dokáže rozpoznávat a pojmenovávat, rozpozná dobro a zlo
- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla
- ve skupině se dokáže prosadit ale i podřídí, umí spolupracovat
- spolupodílí se na společných rozhodnutích
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnostní a občanské kompetence

- chová se odpovědně ve společenském prostředí
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že také za svá rozhodnutí zodpovídá
- váží si práce a úsilí druhých
- ke svým povinnostem dokáže přistupovat odpovědně
- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku

7.4 IV. Těšíme se na Vánoce

1. Čertů plná školka
2. Čas předvánoční

Obsah:

Integrovaný blok obsahuje události a děje spojené s prožíváním adventu. Čas Vánoc je jako stvořený pro posílení mezilidských vztahů, pro rozhovory na téma rodina, tvorbu vánoční výzdoby a seznámení se s vánočními zvyky. Nebude chybět ani pečení vánočního cukroví a vyrábění vánočních svícňů s rodiči. Básničky a koledy zpříjemní vánoční slavnost u stromečku v MŠ.

Záměry:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky (koordinace ruky a oka)
- seznamování se světem kultury a lidí
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvíjet společenský a estetický vkus a různé výtvarné dovednosti
- aktivně se podílet na přípravách na advent
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- budeme učit děti rozlišovat dobro a zlo
- rozvoj vyjadřovacích schopností
- budeme se snažit zabránit stresu spojenému se svátkem sv. Mikuláše
- těšit se a současně se aktivně podílet na přípravách na vánoční svátky, vyhledávat a oživovat krajové tradice spojené s Vánoce
- poznávání některých písmen a číslic, popř. slov – své jméno

Vzdělávací nabídka:

- adventní zvyky, společně se připravíme na příchod Mikuláše s anděly a čerty, budeme si sdělovat svá přání, péct cukroví, připravovat vánoční dárky a výzdobu,
- zpívání koled u adventního věnce a u stromečku – pro doprovod jsou zvoleny typické nástroje – rolničky, zvonky, triangl
- vyrábění vánočních svícňů s rodiči
- vánoční slavnost.
- na závěr se seznámíme s příběhem o narození Ježíška, který nám otevře novou cestu, cestu za příběhy a pohádkami.
- zdravotně zaměřené činnosti (relaxační cvičení s jógovými prvky, s využitím hudby)
- činnosti zaměřené k seznamování se základními geometrickými tvary
- činnosti nejrůznějšího zaměření, umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé (vánoční besídka v ZŠ, slavnostní zahájení vánoční výzdoby v obci – rozsvícení vánočního stromu)
- předškolním dětem podepsat svým jménem pastelky a jiné pomůcky, jména se objevují také na nástěnce

Očekávané výstupy:

- podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou, radostně prožívat oslavy
- osvojit se základní poznatky o českých vánočních tradicích, ale i o zvycích v jiných zemích
- zapamatovat si texty básní a říkadel, písní a umět je reprodukovat
- vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost a fantazii a svoje zážitky zhodnotit (říci, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo apod.)
- umí se těšit z příjemných zážitků
- zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo, váleček, formičky) pociťovat radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti
- vnímat všemi smysly – rozlišovat vůně chutě, tóny, zvuky apod.
- osvojit se základní poznatky o českých vánočních tradicích, ale i o zvycích v jiných zemích
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova

Klíčové kompetence u dítěte ukončující předškolní vzdělávání:

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách
- orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- učí se hodnotit svoje pokroky a radovat se z úspěchu, učí se s chutí
- učí se oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- všímá se dění i problému v bezprostředním okolí
- přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- při řešení myšlenkových a praktických problémů užívá logických, matematických a empirických postupů

Komunikativní kompetence

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- chová se zodpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné přírodní prostředí

7.5 V. Pohádková zima

1. Královské vítání Nového roku
2. Zima je, zima je, každý se raduje
3. Paní Zima a její království
4. Z pohádky do pohádky
5. Ptáčkové chudinky nemají peřinky

Obsah:

Počasi zimního období, sních a jeho vlastnosti, využití sněhu k zábavě a zlepšení kondice (stavba sněhuláků, sněhových hradů, bobování), vycházky do přírody a ke krmelci, hledání zvířátek podle stop, krmení ptáků na okně MŠ. Celý rok čteme s dětmi pohádky před odpočinkem i při jiných příležitostech, ale zimní čas nám dává více prostoru k přemýšlení a zkoumání. V tomto období je zápis ve škole, tak si určitě před tím podíváme do školy a ve školce si zahrajeme na školu.

Seznámení s lidovým zvykem – Masopustní průvod v naší obci je vždy zakončen karnevalovým rejmem.

Záměry:

- pozorování změn v přírodě
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti (pohybový doprovod k určeným písním, naučit se několik tanečních kroků a využít je při nácviu taneční sestavy)
- posilování přirozených poznávacích citů, radosti z objevování
- budeme poznávat lidské vlastnosti, rozlišovat, co je v chování lidí správné a co špatné, učit se hledat příčiny a souvislosti jevů
- rozvíjet respekt a přizpůsobivost ve vztahu k druhému
- pátrat po nevyřčených informacích v pohádkách a příbězích, učit se kriticky myslet, rozvíjet fantazii a tvořivost, verbální a neverbální projev, rozvíjet estetické vnímání světa.
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- umět zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Nabídka činností:

- vyprávění, čtení, poslech pohádek a příběhů, dramatické činnosti (dramatické hry a cvičení, hra v roli, improvizace, pantomima)
- výtvarné, pracovní a hudební činnosti, výroba kostýmů, loutek, divadlo, karneval, práce s knihou a ilustrací
- nezapomeneme si také užívat krás a radovánek zimy (klouzání, sáňkování, stavění sněhuláků apod.), pokud nám k tomu paní Zima vytvoří podmínky.
- experimenty s ledem a vodou, rozhovor o výsledku pozorování (změna skupenství)
- hry na cvičení paměti
- konstruktivní a grafické činnosti (pracovní listy, omalovánky), práce s konstruktivní stavebnicí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant (např. při zhotovování výrobků z přírodnin)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Očekávané výstupy:

- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, dramatickou improvizací)
- ujasnění si pojmu koloběh, střídání čtyř ročních dob
- učit se nová slova a aktivně je používat (např. ve vztahu k počasí, koloběh...)
- soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci
- zvládnout pohybovat se na sněhu a ledu, dodržovat pravidla bezpečného chování
- chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina apod.)
- být jistější ve slovním a hudebním projevu
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- porozumět slyšenému a umět slyšené reprodukovat
- sledovat děj a zachytit hlavní myšlenku příběhu
- umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, lásku, strach, spokojenost, odmítání)
- naučit se z paměti krátké texty
- zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- uvědomovat si své možnosti (v dramatizaci pohádky) – umět přijmout pozitivní hodnocení i případný neúspěch
- umět si vyhledat informace (obrázky) v knize
- zacházet šetrně s knihami i hračkami, umět se o svou hračku podělit

Klíčové kompetence u dítěte ukončující předškolní vzdělávání:

Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo
- dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí, známe a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence

- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Činnostní a občanské kompetence

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

7.6 VI. Poznávám sebe a svůj domov

1. U nás doma
2. Ve zdravém těle zdravý duch
3. Masopustní veselí

Obsah:

Integrovaný blok zahrnuje události a děje spojené se zdravím, s poznáváním vlastní identity, svého těla a svého domova. Zdravý životní styl vede ke zdraví, co je tělíčku prospěšné a co ne. Jak vypadá mé tělo a co je uvnitř. Jak jsme přišli na svět a jak rosteme. Kde žiji, na vesnici nebo ve městě? Na všechny tyto a další otázky budeme hledat společně odpovědi.

Záměry:

- osvojení si základních poznatků o těle a jeho zdraví
- pojmenování částí těla, některých orgánů, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- ovládnutí svého těla, zlepšování koordinace pohybů
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj zájmu o pohybové a dramatické činnosti
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitostech, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení (poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma, sluchově vyčlenit první a poslední hlásku ve slově, poznat napsané své jméno)
- rozvoj vyjadřovacích schopností, porozumět slyšenému – zachytit hlavní myšlenku příběhu
- rozvoj kulturně – estetické dovednosti v oblasti výtvarné
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka činností:

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla, jeho částí a jeho vývoje (prohlížení a rozhovor nad knihou „Sexuální výchova pro předškoláky“, čtení z knihy „Jak se rodí bráškové“, námětové hry na lékaře, pohybová hra – Hlava, ramena, kolena, palce)
- hudebně pohybové hry, pohybové sestavy s hudbou (pohybová sestava na zvolený žánr hudby)
- hry se slovy (hádanky, vytleskávání slabik, sluchová diferenciacce první a poslední hlásky, Rýmovačky naší Kačky, hry s kartičkami – přiřazování dvojic k sobě)
- malované čtení
- pracovní listy

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do obce, hledání kdo, kde bydlí)
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní a imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční a dramatické aktivity)
- cvičení v projevoování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- rozhovor na téma ochrana zdraví (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem se zachovat, dojde-li k nějaké nebezpečné situaci)

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- pojmenovat části těla, některé orgány a znát jejich funkce
- mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
- mít povědomí o způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí, kde a jak vyhledat pomoc v případě potřeby
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava

Klíčové kompetence u dítěte ukončující předškolní vzdělávání:

Kompetence k učení

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo
- dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnostní a občanské kompetence

- poznáním sama sebe si vytváří pravdivý obraz o sobě, své identitě, vlastnostech, temperamentu, sklonech a schopnostech, o zdraví

7.7 VII. Víla Vesna probouzí přírodu

1. Plav Moreno, plav, víc se nenavrať!
2. Víla Vesna a její pomocníci probouzejí přírodu

3. Zvířátka a jejich mláďátka – domácí a divoká
4. Hody, hody, doprovody
5. Slavíme Den Země
6. Týden s knihou

Obsah:

Události a děje spojené se změnami v přírodě. Poznávání zákonitostí přírody a života. Pozorování prvních jarních posílů ze světa rostlin i zvířat nám poskytne spoustu témat a zábavy, kterou budeme tvůrčím způsobem vyjadřovat a realizovat. Rozloučíme se symbolicky se zimou akcí: Vynášení Moreny. Řada činností bude přenášena ven, zahrada nabídne činnosti spojené s pohybem a experimentováním. Během tohoto časového období se připravíme na velikonoční svátky (připomeneme si lidové zvyky) a během oslav Dne Země si upevníme sounáležitost s živou a neživou přírodou. Akce zaměřená na předčtenářskou gramotnost: Týden s knihou.

Záměry

- přímé pozorování přírodních jevů v okolí dítěte, poznávat děje a změny v přírodě, chování zvířat, vnímat návrat stěhovavých ptáků, probouzení hmyzu, rozlišovat květiny a rostliny, všimnout si jejich podmínek pro růst, pozorovat řeku a život okolo ní, poznávat zvířata a jejich mláďata, poznávat kraje a zvyky období jara...
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozvíjet schopnost žít ve společnosti ostatních lidí, přijímat hodnoty v tomto společenství uznané
- upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- seznamovat se s literárními útvary – pohádka, báseň
- rozvíjet hudební paměť
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- seznamovat se se světem a uměním
- rozvoj pohybových a manipulačních schopností a grafomotorických dovedností
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

Nabídka činností:

- napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen (pracovní listy)
- práce s knihami, encyklopediemi, obrazovým materiálem a dalšími médii s tematikou Země, lidé různých kultur a národností
- rozhovor nad obrázky, popis obrázků
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, symboly, obrazce) – didaktický domeček, „Logo hry“

- využití různých pohybových her k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství...) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- práce s knihami, encyklopediemi, obrazovým materiálem a dalšími médii s tematikou Země, lidé různých kultur a národností
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty (setí obilí na Velikonoce, výroba ručního papíru – rozhovor na téma recyklace)
- činnosti přispívající k péči o životní prostředí, k péči o školní prostředí (školní zahradu a blízké okolí)

Očekávané výstupy:

- pozorovat a vnímat proměny v přírodě – příchod jara
- příchod jara vítat úklidem v přírodě – jarní úklid
- učit se třídit odpady, uplatňovat hygienické návyky při manipulaci s odpady
- získat poznatky o materiálech (papír, sklo, plast, železo)
- prakticky pečovat o své okolí
- rozlišovat, co okolní prostředí poškozuje, všimnout si nepořádků, upozorňovat na ně
- zvládat pohyb v nerovném terénu
- citlivě vnímat příchod každé nové rostlinky – první poslovy jara
- svátky jara Velikonoce chápat jako oslavu přírody
- podílet se na výzdobě školy
- vodu, hlínu vnímat jako dar přírody lidem, jako zdroj života
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- pozorovat, pečovat a prožívat radost při růstu zaseté rostlinky
- podílet se na jarních pracích – osázení truhlíků, jarní úklid zahrady
- vnímat, že jaro je nový život nejen rostlin, ale i zvířátek – narození mláďat
- mít povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední apod.)

Klíčové kompetence u dítěte ukončující předškolní vzdělávání:

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá a objevuje a všímá si souvislostí, experimentuje
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- poznává, že se může mnohému naučit a raduje se z toho, co samo dokáže a zvládne
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- problémy řeší cestou pokusu a omylu; experimentuje, vymýšlí nová řešení
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence

- dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady, přání a myšlenky, řečovými, výtvarnými a dramatickými prostředky
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Činnostní a občanské kompetence

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

7.8 VIII. Letní radovánky na louce i ve vodě

1. Maminky slaví svátek
2. Na silnici bezpečně
3. Bez práce nejsou koláče
4. Zvířátka a jejich mláďátka – cizokrajná
5. Děti mají svátek
6. Co se děje v trávě
7. Co už umím a znám
8. Letní radovánky na louce i ve vodě

Obsah:

Integrovaný blok obsahuje události a děje, které dítě obklopují v posledních měsících v MŠ. Svátku maminek využijeme k prohloubení citových vztahů k jednotlivým členům rodiny a k sobě navzájem. Naučíme se bezpečnému chování v dopravním provozu a rozeznávat některé dopravní značky a prostředky. Budeme si všímat barev kolem nás, seznamovat se se světem rostlin, poznávat svět trávy, vodstva a hmyzu. Zopakujeme si získané vědomosti načerpané během školního roku. Předškolní děti se zúčastní školy v přírodě se ZŠ Sojovice nebo uskuteční výlety po okolí a přespáním v mateřské škole. Děti se seznámí s některými druhy profesí lidí, se kterými přichází do styku. Následuje oslava Dne dětí, školní výlet a rozloučení s předškoláky a se školním rokem.

Záměry:

- seznámení se s některými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami
- rozlišování některých obrazných symbolů (orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- získávání základních vědomostí o dopravě, dopravních prostředcích a některých dopravních značkách a jejich významu

- zdokonalování se v řečových schopnostech a jazykových dovednostech
- chápat slovní vtíp a humor
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- chtít rozumět okolnímu světu a pociťovat sounáležitost s lidmi rozličných společenství
- vědět o různosti kultur, ras, etnik a chápat, že tato rozmanitost je hodnotou
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- vytváření elementárního povědomí o přírodní rozmanitosti
- rozvoj estetického vnímání a schopnosti samostatného tvůrčího vyjadřování
- vytváření základů pro práci s informacemi, rozvoj matematických dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- poznávání pravidel společenského soužití, vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Nabídka činností:

- hry a aktivity na téma dopravy (vytvoření dopravního hřiště na školní zahradě nebo ve třídě), nácvik bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, vycházky do obce spojené s pozorováním značek
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv (dítě plní úkoly, vyřizují vzkazy při pohybových hrách i při činnostech v MŠ)
- dětem je věnována dostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní (přístup ke knihám, rozhovor vedený nad knihou)
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte – návštěva firem a institucí sídlících v obci, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) – např. pozdravit staršího při pobytu venku.
- darovat vlastnoručně vyrobený dárek mamince
- oslava Dne dětí v MŠ
- veselé maškarní rozloučení se školním rokem a s předškoláky, předání daru
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- grafomotorické a pracovní listy
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých (poučení z pohádek např. O neposlušných kůzlátkách, O Budulínkovi, O Smolíčkovi)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, role dané pohlavím, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává (během každodenních činností dítěte).

Očekávané výstupy:

- chovat se zdvořile, vážit si práce a úsilí druhých lidí
- mít povědomí o občanském životě a práci lidí
- mít základní znalosti o světě, jehož jsme součástí
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- samostatně formulovat myšlenky, nápady, pocity
- nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout, bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, pohybovými, dramatickými)
- vnímat, že svět je pestrý, rozmanitý a má svůj řád
- chovat se kultivovaně v dopravním prostředí
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- umět nabídnout pomoc
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i komunikativní funkci
- získat základní vědomosti o dopravě, dopravních prostředcích a některých dopravních značkách a jejich významu, chovat se přiměřeně bezpečně na ulici i v dopravních prostředcích
- v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední apod.)

Klíčové kompetence u dítěte ukončující předškolní vzdělávání:

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Komunikativní kompetence

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je nepříjemná umí odmítnout
- samostatně se rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Činnostní a občanské kompetence

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevídomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

8. Další dílčí projekty (zařazované dle potřeby)

8.1 Projekty

Rozvoj vstřícného sociálního chování malých dětí a zapojení rodičů do tohoto programu – kultivace ducha.

Specifikou tohoto programu je zdůrazňování nenásilí, soucítění a porozumění pro naše společné lidství, zdůraznění kamarádství, součinnost a přívětivost.

Prostředky k dosažení cíle tohoto programu:

- proniknout do srdce dítěte a získat si jeho mysl
- vytvořit prostředí, v němž by děti mohly s pocitem bezpečí nerušeně zkoumat okolní svět, objevovat vnitřní taje svých emocí a bádát v oblasti mezilidských vztahů
- volná hra, která podnítl zkoumání způsobů dorozumívání mezi lidmi, jejichž podstatou je nejen brát, ale i dávat
- zkušenosti z těchto přirozených situací naučí děti poznávat důsledky citlivého i necitlivého reagování na určité podněty a důsledky součinného nebo soutěživého jednání
- skloubení předem připravených aktivit a spontánních příležitostí
- partnerský vztah mezi učiteli a rodiči

8.1.1 Přípravný program

Je to program pro předškolní děti, zaměřený na oblast psychologickou: řeč, myšlení, city, vůle.

Specifické cíle tohoto programu jsou:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslech) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvného projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- seznamování se základy cizího jazyka

- seznamování se s prostory ZŠ Sojovice, možnost využití tělocvičny pro pohybové aktivity a rozvoj celkové tělesné zdatnosti
- rozvoj smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému)
- rozvoj paměti mechanické i logické, úmyslně si zapamatovat a vybavit text
- cvičit záměrně soustředění na činnost a udržet pozornost
- odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, souvislosti mezi nimi
- rozvoj schopnosti řídit své chování vůlí:
 - být aktivní bez opory rodičů
 - odpovídat za své jednání, uvědomovat si své nedostatky a přiznat si chybu, vyrovnat se s neúspěchem
 - vyvinout vůli dokončit, co jsem započal
 - ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání)

8.1.2 Program zaměřený na oblast environmentální

Ekologický program je zařazen do tematického plánu částečně. Některé cíle nejsou naplánovány v rámci témat. Tyto cíle jsou naplňovány při pobytu venku nebo každodenními činnostmi v MŠ.

Cíle tohoto programu:

- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě, vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí, o rozmanitosti, vývoji a proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj schopnosti vážit si života
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- osvojení poznatků chránících před nebezpečnými vlivy prostředí
- rozvoj pocitu sounáležitosti s přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Obsah a činnosti dětí, které jsou prostředky k dosažení cílů:

- hra a zajímavé činnosti ve skupině
- skloubení předem připravených aktivit a spontánních příležitostí k praktickému poznávání a osvojování si dovedností
- poznávání světa přírody, kultury a techniky (v prostředí školy, ve vesnici a jejím okolí)
- sledování jevů z našeho okolí
- řešení přirozených situací
- pracovní činnosti
- pěstitecké a chovatelské činnosti, péče o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- diskuse nad problémem
- práce s literaturou, využití encyklopedií
- poučení o nebezpečných vlivech prostředí a způsobu ochrany

Dítě na konci předškolního období si osvojí:

- elementární poznatky o sobě, rodině, o činnostech lidí ze svého okolí, o soužití v lidské společnosti, zvycích, o přírodě a přírodních jevech, o technických přístrojích (z okruhu svého nejbližšího okolí)
- bezpečně se orientuje v okolním prostředí, resp. v okolí domova, v prostředí a okolí školy, v obci (ulice, doprava, obchody, lékař, pošta, knihovna, OÚ, ZŠ, zastávka autobusu) vši á si rozmanitosti, změn a dění v nejbližším okolí
- mělo by vnímat, že svět má svůj řád (život, smrt), je rozmanitý, pestrý – jak svět přírody (rostliny, živočichové, krajina, podnebí), tak svět lidí (rozdíly tělesné, zdravotní, rasové, jazykové, etnické) a naučit se akceptovat tyto rozdílnosti
- mělo by mít povědomí o významu životního prostředí (dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, neničit okolí, neubližovat živým tvorům)
- uvědomovat si co je nebezpečné: manipulace s neznámými předměty, ale i známými – nůž, sirky, léky, tekutiny, které neznáme, manipulace s přístroji, kontakt s cizím psem nebo jiným zvířetem, přírodní jevy – prudký déšť, bouře, mráz, rozvodněná řeka Jizera, být ostražitý při styku s neznámým člověkem
- odhadnout nebezpečí a snažit se mu vyhnout

Nejúčinnější metoda k dosažení těchto cílů je příklad dospělého a zkušenost dítěte.

8.2 Plán dalších aktivit a akcí školy

8.2.1 Oblast společenská

- Besídka pro rodiče k Svátku matek
- Prezentace MŠ na veřejnosti – vítání občánků, adventní vystoupení, vystoupení pro důchodce – dle potřeb obce Sojovice

8.2.2 Veřejně prospěšné práce – péče o životní prostředí

- Úklid zahrady a obce

9. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší škole je možnost integrovat děti se speciálními vzdělávacími potřebami. (Pokud k tomu jsou vhodné aktuální podmínky ve škole).

Spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními: SPC ve Staré Boleslavi, SPC Klíč Praha 1, s PPP v Mladé Boleslavi a s PPP Praha východ v Hloubětíně.

Pro děti z méně podnětného prostředí, pro děti s odloženou školní docházkou a děti mimořádně nadané vypracováváme individuální plány.

9.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka Děti – cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni roditelského mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Pokud má mateřská škola v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání 1 až 3 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu. Pokud má mateřská škola v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání 4 a více dětí cizinců, bude/budou vytvořena/y skupina/y pro jazykovou přípravu o velikosti 4 až 8 dětí cizinců za níže uvedených podmínek. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Škola má povinnost poskytovat jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v rozsahu jedné hodiny týdně. Děti v povinném předškolním vzdělávání, které jsou cizinci, budou do skupin pro jazykovou přípravu zařazovány automaticky, zákonní zástupci nemusí o zařazení žádat. Vzdělávání v českém jazyce bude zajištěno kmenovým učitelem mateřské školy. Vzhledem k organizaci vzdělávání v mateřské škole a k tomu, že předškolní vzdělávání je povinné v rozsahu 4 hodin dopoledne, je vhodné, aby jazyková příprava dětí – cizinců probíhala především v dopoledních hodinách. Rozsah přípravy je nastaven s ohledem na věk dětí tak, aby pro ně nebyl příliš zatěžující.)

9.2 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření, která realizuje mateřská škola podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti, jsou členěna do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje a uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ).

Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů je stanoveno vyhláškou č. 27/2016 Sb. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.

Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP).

PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

9.3 Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola se snaží vytvářet podmínky pro vzdělávání dětí nadaných. Pedagogickou diagnostikou můžeme zjistit, že máme ve třídě dítě mimořádně nadané. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato

nadání mohla ve škole projevít a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Pokud nedostačuje samotné zohlednění individuálních potřeb dítěte, vytvoří mateřská škola PLPP. Další podpůrná opatření pro podporu nadání jsou stanovena školským poradenským zařízením (dále jen ŠPZ) po projednání s mateřskou školou a zákonným zástupcem dítěte. ŠPZ může doporučit vytvořit individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) pro dítě mimořádně nadané. IVP je pravidelně vyhodnocován a konzultován s odborným pracovníkem ŠPZ.

9.4 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) upřesňuje cíle, formy a obsah vzdělávání podle konkrétních podmínek mateřské školy, vzdělávání je uskutečňováno v heterogenní, tedy věkově smíšené třídě. V případě přijímání dětí od dvou do tří let škola přizpůsobí a upraví podmínky tak, aby do mateřské školy vyhovovaly věku těchto dětí jak vzdělávacím obsahem a nabídkou, tak uspořádáním třídy včetně jejich materiálních podmínek. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciací). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů: jednoduchost, časová nenáročnost, známé prostředí a nejbližší okolí, smysluplnost a podnětnost, dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte. Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii: situace učení, spontánní sociální učení (nápodoba), prožitkové učení, učení hrou a činnostmi. Učitelky ve třídě vždy individuálně posoudí vhodnost hraček a didaktických pomůcek pro tyto děti. Nevhodné hračky pro tuto věkovou skupinu dětí se uloží do uzavřených skříněk, aby nebyly volně dostupné. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Sedací nábytek v této třídě odpovídá ergonomickým parametrům dvouletých dětí. Na školní zahradě využívají děti pouze odpovídající zahradní vybavení (pískoviště, zahradní domeček, dopravní prostředky pro děti od 2 let a další prvky). Dvouletým dětem je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty (stupínek na WC, polštářky a plyšové hračky z domova). Učitelky uplatňují k dětem laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají a poskytují mu dostatek času.

10. Evaluace a hodnocení mateřské školy

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř mateřské školy, který se odehrává v několika na sebe navazujících a neustále opakujících fázích. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním poskytují pedagogům zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a pedagogové by jich měli cíleně využívat k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá. Použitými metodami jsou vlastní hodnocení zaměstnanců, hodnotící pohovory, kontrolní činnost ČŠI a jiných orgánů.

10.1 Evaluační systém

Při každém evaluačním procesu si musíme ujasnit:

1. Co budeme evaluovat
2. Kdo všechno se bude podílet na evaluaci
3. Jak, jakými způsoby, metodami budeme evaluovat
4. Kdy budeme evaluovat, v jakých časových intervalech

ad 1) **Co budeme evaluovat:**

- podmínky ke vzdělávání dětí – materiální, personální, hygienické a další
- ŠVP
- hodnocení tematických bloků
- záznamy o rozvoji dítěte – pedagogickou diagnostiku
- dětská portfolia
- připravenost dětí na vstup do základní školy
- adaptace nových dětí
- naplňování individuálních vzdělávacích potřeb dětí s podpůrnými opatřeními
- kontrolu vhodné skladby jídelníčku
- jak a na jakém základě je prováděna evaluace školy – struktura hodnocení, soulad s koncepcí školy
- DVPP
- kontrolní a řídicí činnost
- forma realizace prezentace školy
- spolupráci se zákonnými zástupci dětí a s veřejností
- vyhodnocení úrazovosti, stížností
- motivaci a pozitivní hodnocení zaměstnanců sebereflexe
- spolupráci se základní školou

ad 2) Kdo se bude na evaluaci podílet:

- děti, zákonní zástupci, učitelky, ředitelka, zaměstnanci školy, partneři školy, zřizovatel, zprávy ČŠI, dokumentace školy

ad 3) Formy a metody provádění evaluace:

- běžným pozorováním, diskusí, ankety, dotazníky
- záměrným pozorováním (hospitace)
- příležitostnými a pravidelnými rozhovory (s kolegyní, se zákonnými zástupci, s dětmi, na pedagogických radách...)

ad 4) Kdy a kdo bude evaluovat, v jakých časových intervalech:

- denně – setkávání, společné hodnocení a plánování ve třídě
- záznam o evaluaci IB – po ukončení IB – pedagogové
- záznam o evaluaci ŠVP – všichni pedagogové
- schůzky se zákonnými zástupci – 2x do roka, schůzka s rodiči nově přijatých dětí
- operativní porady školy – dle potřeby
- pedagogické rady – srpen, listopad, březen, červen – pedagogická rada nebo aktuálně dle potřeby
- provozní porady – srpen, červen – všichni zaměstnanci
- příležitostná setkání při oslavách a jubileích zaměstnanců – všichni zaměstnanci

10.2 Využití evaluace

10.2.1 Využití evaluace směrem k dítěti

Cílem evaluace je osobní rozvoj a spokojený citový život dítěte v mateřské škole:

- aby se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické a sociální)
- aby se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich harmonický rozvoj
- aby měly dostatek podnětů k učení a radost z něho

- aby bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti
- aby měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně
- aby byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka
- aby se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité
- aby děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí
- aby děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují

Všechny záznamy o dítěti jsou důvěrné. Závěry evaluace učitelky MŠ využívají směrem k dítěti – k účinnosti vzdělávání, uplatňují je ve svém plánování a projektování vzdělávacích činností.

10.2.2 Využití evaluace směrem k zákonným zástupcům

- usilovat o vytváření partnerských vztahů mezi školou a zákonnými zástupci
- umožňovat zákonným zástupcům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností
- vést se zákonným zástupcem dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení
- editovat názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (zák. zástupců, spolupracovníků základní školy, obce) a na získané podněty reagovat
- provádět poradenské činnosti pro zákonné zástupce ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím předškolního pedagoga a mateřské školy

Předmět hodnocení	Frekvence	Nástroje	Kdo realizuje
Spolupráce všech zaměstnanců	denně, 4x do roka	ústní hodnocení, pedagogické a provozní porady	všichni zaměstnanci
Výchovně vzdělávací proces	denně 1x týdně	ústní hodnocení zápis do třídní knihy	učitelky, děti
Spolupráce s rodiči	denně	rozhovory s rodiči, ústní hodnocení	zaměstnanci školy, rodiče
Hodnocení tematických celků	po skončení tematického celku	písemné hodnocení (TVP)	učitelky
Vztahy ve třídě (klíma)	denně	ústní hodnocení	učitelky
Hodnocení školy	1x rok	písemné hodnocení	ředitelka, učitelky
Záznamy o rozvoji dítěte – pedagogická diagnostika	min. 2x za rok, průběžně	ústně a písemně	učitelky, asistent pedagoga
Soulad ŠVP s RVP PV	při legislativní nebo zásadní změně v MŠ	zkoumání textu a legislativních změn	ředitelka
Kvalita výchovně vzdělávacího procesu	dle potřeby	pozorování, hospitace, rozbor činnosti, písemný záznam	ředitelka
Podmínky vzdělávání – materiální vybavení školy	denně	pozorování, rozhovory	všichni zaměstnanci
Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP, PLPP)	dle potřeby, min. 2x za rok	ústní hodnocení, písemné záznamy	učitelky, asistent pedagoga, ředitelka
Třídní kniha	1x měsíčně	záznam výchovně vzdělávací činnosti – kontrola zápisů	ředitelka

10.3 Evaluační kritéria

10.3.1 Kritéria pro hodnocení vzdělávacího programu MŠ

- Využití kurikula školy
- Vycházení z podmínek školy
- Preferování osobnostního rozvoje v cílech vzdělávacího programu, obohacení o mimoracionální složky poznávání (city)
- Rovnoměrné zahrnutí všech 5 oblastí vzdělávání z RP
- Zda obsah činností odpovídá stanoveným cílům
- Zda cíle odpovídají současným trendům v předškolní výchově
- Respektování didaktických zásad
- Návaznost na předcházející poznatky a zkušenosti dětí
- Přiměřenost stanovených cílů věkovým zvláštnostem dětí
- Diferenciace cílů ve vztahu k individuálním schopnostem a předpokladům
- Zda plánování postihuje přirozené logické souvislosti, příčiny a následky
- Soulad třídního programu, vzdělávacího programu škol
- Hodnocení práce učitelky
- Vyvození závěrů pro další práci pedagogů

10.3.2 Kritéria pro hodnocení pracovníků

Kritéria pro pedagogické pracovnice

- Kvalita výchovně vzdělávací práce učitelky, přístup k dětem, individualizace výchovy, pedagogická diagnostika.
- Ztížené podmínky výkonu práce.
- Účast a příprava na akcích školy.
- Kvalita vedení třídní dokumentace.
- Sebevzdělávání učitelek – využití pro MŠ.
- Kolegiální vystupování.
- Autoevaluace – sebereflexe.
- Spolupráce s rodiči, veřejností.
- Spolupráce při tvorbě profilu MŠ, propagace dobrého jména MŠ, vytváření image školy.
- Sponzoring – získávání sponzorského daru či pomoci.

Kritéria pro provozní pracovnice

- Výsledky práce, pečlivost, kvalita práce.
- Aktivní účast na akcích školy.
- Vstřícný, laskavý vztah k dětem.
- Kolegiální vystupování, ochota.
- Propagace dobrého jména školy.

Kritéria pro hodnocení podmínek vzdělávacího procesu MŠ Sojovice (personální, materiální, psychohygienické)

- Odborná a pedagogická způsobilost pedagogů školy
- Využití souběžného působení učitelek v přímé práci s dětmi
- Dostatek vhodných prostor pro realizaci vzdělávacích činností
- Vybavenost třídy a herny vzhledem ke stimulaci dětí (vhodnost, účelnost)
- Prostředí MŠ – podnětnost, estetika, bezpečnost

- Respektování individuálních potřeb dětí během adaptačního procesu, možnost pobytu zákonného zástupce v mateřské škole.
- Vztahy ve třídě, klima v mateřské škole.
- Vzájemná spolupráce mezi pedagogy a provozním personálem
- Aktivní spoluúčast dětí na úpravě prostředí (konstruktivní a estetická tvorba)
- Účelnost využití hraček, učebních pomůcek, didaktické techniky
- Inovace učebních pomůcek vzhledem k současným trendům v oblasti předškolní výchovy
- Dostatečné množství současné dětské literatury
- Vhodnost vybavení zahrady pro činnost dětí
- Respektování dominantní úlohy dětské hry
- Respektování zájmu dítěte v možnosti volby individuálních nebo skupinových činností
- Vytváření podmínek pro relaxaci dětí
- Vyváženost spontánních a řízených činností v průběhu dne
- Respektování schopnosti koncentrace dítěte přiměřeně k jeho věku
- Režim dne splňuje požadavky z hlediska psychohygieny
- Pružnost a variabilnost režimu dne
- Podnětnost prostorového uspořádání pro spontánní aktivity dětí
- Možnost pro děti uplatňovat, rozvíjet a uspokojovat potřebu pohybu
- Počet dětí – respektování kapacity školy
- Realizace pitného režimu
- Podmínky pro rozvíjení dětí talentovaných i dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

10.4 Nástroje hodnocení

- pozorování
- rozhovory, diskuze, rozbor
- kontrola pedagogických a provozních pracovníků
- hospitace a následné rozbor
- analýza třídní a školní dokumentace
- analýza integrovaných bloků
- porovnávání výsledků s plánovanými cíli
- analýza vlastní pedagogické a řídicí práce
- dotazníky
- ankety

Hospitační a kontrolní činnost provádí ředitelka školy na základě zpracovaného plánu na daný školní rok nebo dle aktuální potřeby. K hodnocení podmínek školy i sebehodnocení se mohou zaměstnanci školy vyjádřit na pedagogických a provozních poradách.